

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АЛБАЙСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Центральная, д.28, с. Албай,
Мамадышский район,
Республика Татарстан, 4221776

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ АЛБАЙ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

Үзәк ур., 28 нче йорт, Албай авылы,
Мамадыш районы,
Татарстан Республикасы, 422176

тел.(факс): (85563) 3-05-08; e-mail: Alb.Mam@tatar.ru, www.mamadysh.tatarstan.ru

Постановление

№ 6

Карар

24.03.2022ел.

«2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Албай авыл жирлеге территориясендә жирләрден файдалану һәм аларны
саклау» муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясе Жир кодексының 11, 13 статьялары, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәнең гомуми принциплары турында»гы 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы нигезендә, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының «Албай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, **КАРАР БИРӘМ:**

1. «2022-2024 нче елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Албай авыл жирлеге территориясендә жирләрден файдалану һәм саклау» муниципаль программасын раслау турында.
2. Әлеге карарны Мамадыш муниципаль районының (mamadysh.tatarstan.ru) рәсми сайтында, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
3. Карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Албай авыл жирлеге Башкарма
комитеты житәкчесе

И.П. Крешков/

Албай авыл жирлеге Башкарма
комитетының
24.03.2022 елның 6 санлы карарына
кушымта

2022-2024 елларда «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Албай авыл жирлеге территориясендә жирләрне куллану һәм саклау»
муниципаль программасы
ПАСПОРТЫ

Программа атамасы	“2022-2024 елларда Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Албай авыл жирлеге территориясендә жирләрне куллану һәм саклау”.
Программаны эшләү өчен нигезләр	2001 елның 25 октябрэндәге 136-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы
Программаның заказчысы	Албай авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчесе	Албай авыл жирлеге башкарма комитеты
Муниципаль программаның максаты	Жирләрне системалы рәвештә инвентаризацияләү, рациональ файдаланылмый торган жирләрне ачыклау, жирләрнең (туфракларның) сыйфатын саклау һәм экологик хәлне яхшырту; халыкның сәламәтлеген һәм яшәешенең уңай шартларын тәмин итү өчен әйләнә-тирә мохитне саклау, яклау һәм яхшырту.
Муниципаль программаның бурычлары	Авыл жирлеге территориясендә жирләрне рациональ файдалануны һәм

	саклауны оештыру, жирләрне инвентаризацияләү.
Муниципаль программаны тормышка ашыру сроклары	2022-2024
Финанслау чыганакалары һәм күләме	Финанслау таләп итми
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре	Жирләрдән файдалануны тәртипкә салу; яна жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертү; жирләрне нәтижелә файдалану һәм саклау; бозылган жирләрне торгызу; Албай авыл жирлегә халкының экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү; салым салу базасын арттыру;.
Программаның кулланылышын контрольдә тоту	Программаның кулланылышын Албай авыл жирлегә башкарма комитеты тикшереп тора

1. Программаның эчтәлеген һәм аны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Жир-гомуми биосфераның мөһим өлеше, аны куллану башка табигать объектлары: су, урманнар, хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирне куллану һәм саклаудан башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел диярлек. Шулай ук вакытта жиргә карата хуҗасызлык кичекмәстән яки якин киләчәктә әйләнә — тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламы-туфраг жимерелүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп калмыйча, бөтен табигать комплексының экологик начараюына да китерәчәк 2022-2024 елларда «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Албай авыл жирлеген территориясендә жирләрне куллану һәм саклау» муниципаль программасы (алга таба Программа) жир ресурсларынан нәтижелә һәм рациональ файдалану һәм икътисадны ныгыту мәнфәгатьләрендә идарә итү буенча дәүләт сәясәтен тормышка ашыруны тәмин итә торган жирләрне куллану һәм саклау өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

Жир фондының зур күләмнән төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык буыннарының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли.

Табиғатта барысы да үзара бәйләнгән. Шуна күрә бер звеноның дәрәжәсиз бозу, урманмы ул, хайваннар дөньясы, жир, экосистеманың бөтенлеген бозуға китерә.

Жирне рациональ файдаланмау, аңа куллану һәм хужасыз мөнәсәбәт аның башкара торган функцияләрен бозуға, табиғый үзлекләрен кимүгә китерә.

Жирне саклау жирдән нәтиҗәле файдалану булганда гына нәтиҗәле булырга мөмкин.

Албай авыл жирлегенә тотрыклы социаль-иқтисади үсеш һәм анда яшәүчеләренә экологик куркынычсыз тормышы проблемалары бүгенге этапта жирләргә саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән.

Авил жирлегә дәрәжәсендә жирләргә саклау һәм куллану буенча жирле проблемаларны мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буын мәнфәгатьләрендә тулы, комплекслы һәм акыллы итеп хәл итәргә мөмкин.

Албай авыл жирлегә территориясендә төрле файдалану өчен жир кишәрлекләре бар.

Иң кыйммәтле жирләр-авыл хужалыгы жирләренә караган авыл хужалыгы жирләре.

Жирлек территориясендә көтүлекләр һәм печәнлекләр мәдәни-техник торышы буенча, нигездә, чиста. Печәнлекләр фермер һәм шәхси ярдәмче хужалыклар тарафыннан кулланыла.

Жирләренә экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләнгән чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары.

Программаның максаты:

- жирләренә экологик системаларны, жирнең хужалык һәм башка төр эшчәнлек алып баруның нигезе булырга сәләтен саклап калуны тәмин итүче ысуллар белән файдалану;

- жирләргә деградацияләү, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтыларын булдырмау;

- деградациягә, пычрануға, чүпләнүгә, бозылуға, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысына дучар булган жирләргә яхшырту һәм яңадан торгызуны тәмин итү;

- авыл жирлегендәге жирләргә, экологик хәлне яхшырту; халыкның сәламәтлеген һәм тормыш-көнкурешен уңай шартлар белән тәмин итү өчен авыл жирлегенә табиғатен саклау һәм реабилитацияләү;;

- арендага (милеккә) бирү максатларында жирләргә системалы рәвештә инвентаризацияләү үткәру, рациональ файдаланылмый торган жирләргә ачыклау;

- деградацияләнергә, бозылуға һәм башка тискәре (зарарлы)

йогынтыларга дучар булган жирләрне яхшырту һәм торгызуны тәмин итү;

- жирләрнең (туфракның) сыйфатын саклау һәм экологик хәлне яхшырту;

- әйләнә-тирә мохитне саклау һәм яхшырту, халыкның сәламәтлеген һәм тормыш эшчәнлеген өчен уңай шартлар тудыру. Задачи программмы:

- жирләрне куллану һәм саклау нәтижәләлеген арттыру;
- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендә эшчәнлекне оптимальләштерү;
- жирләрне рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру;
- жирләрне инвентаризацияләү.

3. Программаны ресурслар белән тәмин итү

Программа чараларын финанслау каралмаган.

4. Программаны тормышка ашыру механизмы.

Программаны тормышка ашыру Албай авыл жирлеген территориясендә элекке программаны тормышка ашыру механизмын регламентлаучы норматив-хокукый акт нигезендә тормышка ашырыла.

Программаны башкаручылар тормышка ашыра:

- программаны тормышка ашыруны норматив-хокукый һәм методик яктан тәмин итү;

- подготовку предложений по объемам и условиям предоставления средств бюджета для реализации Программы;

- программаның максатларын һәм бурычларын яктыртуга юнәлдерелгән мәгълүмати һәм аңлату эшләрен оештыру;

- жирләрне саклау максатыннан жир биләмәләренә инвентаризация үткәрәләр.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне деградацияләү, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, максатчан кулланылмаган яки кулланылмаган жир кишәрлекләрен, жирләрнең башка характеристикаларын рөхсәт ителгәнчә файдаланылмавын ачыклау максатыннан башкарыла.

5. Программаның көтелгән нәтижәләре

Әлекке программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртипкә салуга, яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертүгә, авыл жирлегенә инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыруга, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижәле файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

6. Программаның төп чаралары исемлеге

п/п	Программаны тормышка ашыру буенча чаралар	Финанслау чыганакалары	Үтәү вакыты	Программа чараларын үтәү өчен жаваплы
1	Гражданнарга жир законнарына аңлатма бирү.	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
2	Авыл жирлеге территориясен чүп-чардан чистарту буенча даими чаралар оештыру	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
3	Буш һәм рациональ булмаган файдаланылмый торган жирләрне ачыклау һәм аларны үз вакытында хужалык әйләнешенә кертү	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
4	Жир кишәрлекләрен үз белдеге белән алу фактларын ачыклау	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
5	Жирләрне инвентаризацияләү	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
6	Экологик хәлне шактый начараюга китеерүче жир участокларыннан файдалану фактларын ачыклау.	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты